

ПРЕС КЛИПИНГ

27. август 2019.

НАСЛОВИ

- Највеће плате у БГ, следе Лајковац, Бор, па Нови Сад (стр.2)
- ПЕНЗИЈЕ ВЕЋЕ ОД НОВЕМБРА Ево на колико повећање може рачунати 1,7 милиона грађана (стр.2)
- МИЛИОН СРБА РАДИ ВИКЕНДОМ И УВЕЧЕ По ноћном раду смо други у Европи, а ево зашто 60 одсто радника нема уредно радно време (стр.3)
- Пенали за превремену пензију - трајно или привремено решење (стр.5)
- Просечна плата у јуну 53.633 динара (стр.6)
- О минималцу 30. Августа (стр.6)
- Просечна плата у Нишу приближила се републичком просеку (стр.7)
- Приватизација није пљачкашка (стр.7)
- Просечна плата 53.633 дин, у "коверти" нам 7,4 одсто више (стр.8)
- Већим платама задржати младе (стр.9)

Највеће плате у БГ, следе Лајковац, Бор, па Нови Сад

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Просечна нето плата у Србији у јуну 2019. износила је 53.633 динара и номинално је већа за 9,0 одсто, а реално за 7,4 процента у односу на исти месец прошле године, објавио је данас Републички завод за статистику.

Статистика показује да су у јуну су највеће плате у Србији имали запослени у ваздушном саобраћају, односно радници у контроли летења, пилоти и копилоти који у просеку зарађују око 177.000 динара.

На листи најплаћенијих професија, на другом месту по висини зарада налазе се радници у производњи дуванских производа - у просеку око 142.726 динара.

Одмах за њима су запослени у рударству, а потом и програмери.

На врху листе су и они који се баве финансијским услугама чије се плате крећу нешто више од 100.000 динара, као и производњи деривата нафте и фармацеутских производа.

У главном граду Србије су и даље плате највеће, а општине Врацар, Нови Београд, Стари град и Савски венац у јуну су биле на врху листе по висини просецних зарада.

Поред Београда, међу општинама и градовима који се издвајају по висини просецних плата су Лајковац, Бор, Нови Сад и Костолац.

ПЕНЗИЈЕ ВЕЋЕ ОД НОВЕМБРА Ево на колико повећање може рачунати 1,7 милиона грађана

Извор:Блиц Бизнис

Повећање пензија за укупно 1,7 милиона пензионера у Србији тренутно је једна од најважнијих тема у Немањиној 11. "Швајцарски модел" о коме се до сада више пута причало и даље у Влади важи за један од најизвеснијих модела који би могао да буде основ за раст примања најстаријих грађана у Србији. Коначна одлука биће позната у септембру, најкасније почетком октобра када у Србију долази мисија ММФ, а повећање би могло да ступи на снагу већ у новембру или децембру ове године.

"Швајцарски модел" практично би значио да ће пензије укупно 1,7 милиона пензионера у Србији расти по моделу који подразумева усклађивање са 50 одсто инфлације и 50 одсто раста просечне зараде. То би, у тренутним околностима, практично значило повећање од око пет одсто у просеку, што би на примеру просечне пензије од 26.300 динара донело додатних 1.315 динара.

"Нови обрачун пензија и швајцарски модел биће озбиљна тема о којој ће у Влади разговарати са ММФ чија делегација у Србију долази почетком октобра. Мисија је начелно већ прихватила ову формулу у претходној посети Београду. Ресорни министри и институције сада ће само направити прецизне рачунице колико би повећање пензија у маси коштало буџет, као и изворе додатних средстава а потом би са ММФ требало да дефинишу коначно стање", каже наш извор.

"Швајцарски модел је један од модела који разматрамо. Када би по том моделу повећање пензија било око пет одсто, ми бисмо око 27 или 28 милијарди динара морали више да извојимо у буџету за те потребе", рекао је министар финансија Синиша Мали у мају ове године када је најавио да ће "највероватније у другој половини године бити усвојен швајцарски модел за индексацију пензија". Он је тада истакао да је тај "модел најбољи и најправеднији за наше настарије суграђане".

Швајцарска формула у Србији од 2003. до 2006.

Швајцарска формула за усклађивање пензија у Србији није новост. Уживала је широку друштвену подршку све до 2006. године када је укинута због инсистирања Светске банке. Ова формула је уведена у наш систем 2003. године, била је економски одржива, али је Влада укинула због захтева Светске банке у оквиру тадашњег аранжмана са ММФ.

Пензионери су били незадовољни и тада је дошло до великих, економски неодрживих, ванредних повећања пензија 2008. која су проузроковала вишегодишњу пензијску и буџетску дестабилизацију. Потом су 2010. године уведене мере штедње и пензије су биле усклађиване само са ценама и делом раста БДП преко четири одсто годишње. Након стабилизације, Влада је укинула формулу за усклађивање пензија крајем 2018. и најавила нову од 2020. године. У Европи скоро све земље имају формуле за усклађивање пензија, а највише њих користи комбинацију раста цена и раста зарада. Аустрија, Италија, Француска и Шпанија усклађују пензије са растом цена.

Питали смо грађане колико би износила оптимална плата у Србији:

МИЛИОН СРБА РАДИ ВИКЕНДОМ И УВЕЧЕ По ноћном раду смо други у Европи, а ево зашто 60 одсто радника нема уредно радно време

Аутор: М. Андрејић

У Србији такозвано нетипично радно време, које подразумева вечерњи и ноћни рад, као и рад викендом, има 59,5 одсто укупног броја запослених. Већи удео имају само у Црној Гори, Северној Македонији и у Турској, док је нетипична запосленост у 2018. години у ЕУ смањена на 37,4 одсто. У Србији је укупно запослено око 2,2 милиона људи, што значи да викендом, увече и ноћу ради око 1,2 милиона људи.

Чини се да такав просек у нашој земљи праве конобари, пошто је значајан број запослених у угоститељству, а ресторани, кафићи и клубови најчешће раде до дубоко у ноћ, као и трговци, с обзиром на све већи број тржних центара који раде суботом и недељом, а неретко и празницима. Према подацима Еуростата, Србија је друга у Европи по броју запослених који раде ноћу - 9,6 одсто, а већи удео од наше земље има само Словачка (15 процената). Код мушкараца само је Словачка испред Србије, док већи удео жена са ноћним радом имају још и у Северној Македонији, Малти, Словенији и Финској, а исто учешће као Србија има Естонија. Док је рад ноћу у ЕУ смањен на 5,4 одсто у 2018. години, у Србији је повећан на 9,6 процената, а овај раст од 2,1 одсто представља највећи "скок" у Европи, наводи у својој анализи економиста и оснивач сајта Макроекономија Мирослав Здравковић.

Ноћни рад

Словачка 15 одсто запослених

Србија 9,6

С.Македонија 9,3

Холандија 8,7

Малта 8,6

Словенија 8,4

Рад у вечерњим сатима у ЕУ је значајно смањен, на 14,4 одсто у 2018. години, док је у Србији повећан са 20 на 29,9 одсто и ово је највећи пораст удела вечерњег рада у Европи у периоду од

2010, откад Евростат објављује податке за нашу земљу. Већи удео запослених од Србије у вечерњим сатима имају у Грчкој, Црној Гори и Холандији.

Вечерњи рад

Грчка 38,6 одсто запослених

Црна Гора 38

Холандија 31,7

Србија 29,9

Словачка 23,6

Финска 22,5

С.Македонија 22,4

Небојша Атанацковић из Уније послодаваца Србије верује да је један од разлога што смо у статистици Еуростата „скочили“ у категоријама вечерњи и ноћни рад то што имамо значајан број запослених у угоститељству, а угоститељски објекти често раде до дубоко у ноћ.

"Не бих рекао да томе доприноси неки сменски рад, попут треће смене у индустријским погонима, па да је ту заступљен у већој мери ноћни рад. Мислим да наша индустрија није толико заузета да би то ушло у статистику“, оцењује саговорник „Блиц Бизниса“ и додаје да трговински центри, који у свету понегде не раде недељом, такође утичу на раст бројки када је реч о раду викендом.

"Сигурно да ту има и људи који раде два посла, па се можда додатном делатношћу баве викендом или ноћу, али нисам сигуран да статистика њих може да евидентира јер нису баш сви редовно пријављени“, каже Атанацковић.

Наш саговорник наводи да би по закону сваки прековремени или нетипичан рад требало да се плаћа додатно, али да је то већ ствар односа послодавца и запосленог, као и инспекцијских служби које би то требало да контролишу. Ипак, сматра да то није тако лако јер се дешава да радник, због доброг односа са послодавцем и да би задржао посао, прихвати додатни рад без надокнаде.

Радни викенди

У земљама ЕУ је од 2010. смањен број запослених који раде и суботом, на 25,4 одсто у 2018. У Србији је у истом периоду дошло до повећања удела "суботара" на 40,6 одсто. Удео мушкараца који раде суботом у Србији незнатно је повећан на 43,9 одсто, а жена на 36,5 одсто.

Већи удео запослених који раде и суботом од Србије имају само у Црној Гори, Турској, Северној Македонији и Грчкој, и то укупно и мушкараца. Већи удео жена које раде суботом имају Турска, Црна Гора и Северна Македонија.

Удео запослених који ради недељом повећан је у ЕУ на 14 одсто у 2018, док је у Србији порастао на 24,2 одсто. Већи удео оних који раде недељом од Србије имају само Црна Гора и Турска, и то важи и за мушкарце и за жене.

Рад суботом

Црна Гора 55,2 одсто

Турска 53,4

С. Македонија 43,6

Грчка 41,9

Србија 40,6

Рад недељом

Црна Гора 29,8 одсто

Турска 26,6

Србија 24,2

Ирска 21,0

Холандија 20,9

Шта каже Закон о раду

Закон о раду предвиђа да током једне радне недеље број прековремених радних сати може да буде највише осам. Сваки запослени, како у државним фирмама тако и код приватника, има право на увећање зараде по основу нетипичног радног времена, и то - за рад на дан празника који је нерадни дан – најмање 110 процената од основице, а за рад ноћу, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде, као и за прековремени рад – најмање 26 одсто од основице.

Пенали за превремену пензију - трајно или привремено решење

Аутор: [Тања Веселиновић](#)

Пенали за превремено пензионисање, према мишљењу синдиката, нису законити, јер одузимају грађанину нешто за шта је он читав радни век одвајао новац. Ипак, закон из 2014. омогућио је да се умањи и то што је неко зарадио. То би, сматрају, требало да буде исправљено укидањем пенала после 65. године, што је старосна граница за одлазак у пензију.

"Годинама сте имали два услова да одете у пензију - или када имате 40 година стража или када напуните 63 године, па је променом закона дошло на 65", каже Зоран Михајловић из Савеза самосталних синдиката Србије.

Михајловић каже да до 2014. године није постојао термин превремена пензија, осим инвалидске, него, додаје, када сте имали један од услова, ви сте једноставно одлазили у пензију.

"На жалост, 2014. под притиском ММФ-а, претпостављам да би се уштедело у буџету, дошло је до тога да више не значи ништа када напуните 40 година радног стажа, најбитнија је старосна граница", каже.

Михајловић напомиње и да није битно колико уплаћујете у тај фонд него колико имате година. "Разлог за то је да ћете наводно дуже користити средства из тог фонда, данас нико никоме не може да гарантује колико ће живети. Нормално је да ако 40 година уплаћујете та средства да их после тога користите. На жалост дошло је до пенализације, да сви они који имају мање од 65, за сваку годину, односно за сваки месец, пре него што напуне 65 имају пенализацију од 0,34 одсто. То укупно на 5 година буде око 20 и нешто одсто. У преводу, ви за 12 месеци губите две пензије. Држава вам исплаћује 10 пензија, рачунајте да је просечан век коришћења пензије око 10 година, у том периоду због пенала сте ускраћени за 22 пензије, односно скоро 2 године коришћења пензије", казао је Михајловић.

Каже и да се синдикати залажу за то да пенали буду док не напуните 65 а после тога да будете у равни са другима. "Овако, доживотна пенализација значи да сте кажњени до краја живота". Додаје да ми имамо једну другачију слику у Србији.

"Имали смо период реструктурирања јавних предузећа. Људи су одлазили и нису могли да бирају да ли ће чекати да напуне 65 година. Сад имате ситуацију да је промењен закон и да сте одједном дошли под удар тог закона. Сада имате велики број људи који имају 40 година стажа а нису испунили старосни услов и на основу тога им се одузима", изјавио је гост Н1.

На питање да ли би укидање пенала угрозило функционисање ПИО фонда, Михајловић каже да је према подацима из новембра, таквих пензионера око 28 хиљада, па би за њих укидање пенала после 65. године не би нарушило одрживост ПИО фонда.

Медјутим, у марту су на састанку Социјално економског савет изнели нови податак, рекавши да је превремено пензионисаних 43 хиљаде, што према мишљењу синдиката, није реална бројка. Михајловић каже да та категорија људи о којој сада причамо није знала, није могла да утиче на пенале, него је једноставно била принуђена да то прихвати, па за њих трајна пенализација за превремени одлазак у пензију не би требало да буде трајна.

"Људи који су заснивали радни однос непосредно пре доношења закона, сада знају да имају пенализације и могу да се припреме за то решење", каже Михајловић из Савеза самосталних синдиката Србије.

Просечна плата у јуну 53.633 динара

Аутор: [Бета](#)

Просечна нето зарада у Србији у јуну је износила 53.633 динара, а бруто зарада (са порезима и допносима) 74.009 динара, саопштио је Републички завод за статистику.

У поређењу са истим месецом претходне године, просечна нето зарада номинално је већа за девет одсто, а реално за 7,4 одсто, док је је просечна бруто зарада номинално већа за 8,8 одсто, односно за 7,2 одсто реално.

Раст нето зараде у периоду јануар-јун 2019. године, у односу на исти период прошле године, номинално је износио 9,8 одсто, односно 7,3 одсто реално, а раст бруто зараде номинално је био 9,6 одсто и 7,1 одсто реално.

Медијална нето зарада за јун износила је 41.045 динара, што значи да је 50 одсто запослених остварило зараду до тог износа.

О минималцу 30. августа

Пише: Љ. Б.

Иако је био заказан за данас, састанак послодаваца, синдиката и представника државе на тему минималне цене рада за наредну годину одложен је за петак.

„О минималној цени рада причаћемо у петак, за сутра имамо заказану седницу Социјално-економског савета на којој нећемо о томе причати. Седницу су тражили синдикати, инсистирајући на једној теми која се тиче односа послодаваца према радницима“, каже за Данас представник Уније послодаваца Србије у СЕС-у Небојша Атанацковић.

О минималној цени рада социјални партнери су протеклих 10 дана разговарали у два наврата, али конкретног договора није било. Држава је „понудила“ повећање минималца од неких шест до 10 одсто, док су синдикати УГС Независност и Самостални синдикат након консултација одлучили да траже 33.700 динара или повећање од 24,5 одсто. Тренутно месечни минималац је неких 27.000 динара, а рок да се донесе одлука о томе колико ће износити минимална зарада од 1. јануара наредне године је 15. септембар.

Просечна плата у Нишу приближила се републичком просеку

Пише: Бета

Просечна нето плата запослених у Нишу износила је у јуну ове године 50.252 динара, што је за 3.381 динар мање од републичког просека, показују најновији подаци Републичког завода за статистику.

Разлика између републичког просека и просека зарада у Нишу значајно је смањена, пошто је до пре пар година износила и више од 14.000 динара. Плате запослених у Нишу и даље су значајно мање од плата запослених у Београду (66.925 динара) и Новом Саду (58.565).

Према званичној статистици, највећу зараду у јуну имали су становници Врачара (90.235 динара) и Новог Београда (86.221), а најнижу становници Сврљига (33.621 динар) и Гаџиног Хана (35.620 динара).

На југу Србије највеће просечне плате забележене су у нишкој општини Медијана (55.139 динара) и Пироту (54.317 динара).

Приватизација није пљачкашка

Пише: Реч тајкуна

У Србији се приватизација систематски квалификује као пљачкашка. Аверзија према приватизацији долази из мржње према приватизацији као леку за лечење клептократско-коруптивне болести којом смо темељно заражени у време социјализма.

Приватизација је неопходан лек за ту болест, за коју није сасвим сигурно да је излечива.

У Србији је у периоду 1944-1952. година приватна својина (предузећа, трговине, складишта, канцеларије, зграде, њиве, воћњаци, машине, аутомобили) насилно и без надокнаде одузета власницима. На основу тог украденог капитала изграђена је социјалистичка привреда. У том раном периоду диктаторске пљачке и државног тероризма (идеолошки прећуткиваном) лежи корен болести наше привреде, чији је једини делотворан лек била приватизација. Ни једна марксистичка економија није могла и не може ни у теорији ни у пракси да функционише, јер не постоји конкретан ризик инвестиције и компензација за успешан раст у виду профита, који једино носе приватни власници. Газде. Централно арбитражно одлучивање својствено комунистичким системима (одвојено од казне и компензације за резултат) неминовно води неефикасности, урушавању и ентропији, коју смо сви видели свугде где су владали комунистички системи. Друга је ствар што то нећемо да признамо.

Из пљачкашко-деструктивног кошмара социјализма било је неопходно извести нашу привреду на пут раста и оздрављења. Једини пут била је приватизација.

Као што је болест љута, тако и лек није лак. У приватизацији се десила делимична креативна деструкција – неефикасна предузећа су се убрзано затворила. Директори друштвених фирми, навикли на неуспех без одговорности, нашли су се у небраном грожђу. Радници у непродуктивним секторима изгубили су посао (уз делимичну компензацију социјалних програма). За неке је то било болно, али оно што нас највише боли је што су многи други – испливали и успели. На пример, добри радници у успешним приватизованим предузећима су просперирали. Нове фирме су убрзано почеле да запошљавају. Неким новим газдама ризик се исплатио, неким није. Неко је ухватио раст. Неко исплива, неко други потоне, али привреда у целини расте и стоји увек на здравим ногама.

Људи који су наставили да живе у матрици социјализма то нису разумели јер је успех у социјализму увек схватан (начело ограниченог добра) као нешто постигнуто на уштрб другог, друштва. Дакле свако ко има више, ко заради, је лопов јер је узео веће парче колача а нама оставио мање. Дакле, узео је од нас. Овакво идеолошко размишљање води реалној огорчености према сваком виду успеха у послу.

Људима зараженим овом болешћу најболније је питање формирање цена. Цене предузећа у српској приватизацији су се у највећем броју случајева формирале кроз понуду и потражњу, некад су фаворизовале купца некад продавца, али су се увек мање-више формирале на праведан и слободан начин. И без присиле и пљачке.

Да ли је у приватизацији било корупције? Сигурно, јер је спровођена у држави изграђеној на социјалистичким начелима клептократије. Корупције у приватизацији било је, међутим, мање него у другим пословима где је држава актер. У држави где се константно потплаћују саобраћајци, полиција, лекари, учитељи, наставници, професори, судије, тужиоци, геометри, бирократе сваког типа, градски оци и где свако тражи ухлебљење у неком од токова буџетске реке новца, називати само приватизацију (чији је основни и остварен циљ заустављање корупције) пљачкашком је апсурд. Или обрнуто речено, ако ћемо приватизацију да зовемо пљачкашком онда морамо да почнемо да зовемо пљачкашким и судство, и медицину, и образовање, и дипломатију, и полицију.

Просечна плата 53.633 дин, у "коверти" нам 7,4 одсто више

Аутор: С. Б.

У јуну просечна плата у Србији износила 53.633 динара, три одсто мање него у мају. За толику зараду запослени у припремању хране раде шест месеци

ПРОСЕЧНА плата исплаћена у јуну износила је 53.633 динара, подаци су Републичког завода за статистику. У односу на мај, она је за три одсто нижа, а када се упореди са истим месецом претходне године, виша је за 7,4 одсто. Медијална зарада за јун ове године износила је 41.045 динара, што значи да је половина запослених зарадила до тог износа, а друга половина - више од њега.

И у јуну, као и многих претходних месеци, највише се исплатило радити у ваздушном саобраћају. У њему су запослени били плаћени у просеку 177.277 динара, што је 3,3 пута више од републичког просека. А да су "крила" далеко уносија од "точкова", показује податак да су њихове колеге које раде у копненом превозу успеле до дођу до просека од 39.623 динара. "Дуванције" држе друго место, са просечном платом од 142.726 динара. За њима следе запослени који се баве услужним делатностима у рударству - 134.050 динара. Рачунарско програмирање и консултантске услуге су обезбедиле просечну зараду од 123.293 динара. Њих прате "нафташи". У области експлоатације сирове нафте и природног гаса обезбеђена је просечна плата од 110.864 динара.

Скоро пуних шест месеци би радник на припремању хране и послуживању пића морао да ради не би ли зарадио плату најплаћеније професије. У овој делатности просек је 30.029 динара.

Свега 1.200 динара више донео је рад у личним услужним делатностима. Поправка рачунара и предмета за личну употребу обезбедила је зараду од 31.774 динара. Просечна плата у преради дрвета је 31.937 динара, док су произвођачи одевних предмета зарадили 33.560 динара.

КОД ПРЕДУЗЕТНИКА НАЈМАЊЕ

ДРЖАВНИ сектор је зарадио у просеку 59.389 динара, а приватни 50.961 динар. Предузећа су исплатила просек од 57.163, а предузетници свега 27.752 динара.

У државном сектору најплаћенији су запослени у јавним државним предузећима. Они броје 70.192 динара сваког месеца. У локалним јавним предузећима плата је 50.334 динара.

Већим платама задржати младе

Аутор:О. М.

Конференција Савеза синдиката Републике Српске у Бањалуци о одливу радне снаге. Свима је циљ да имамо доброг и задовољног радника - поручио Борко Ђурић
Повећање плата, успостављање квалитетног контролног система и пореске политике, борба против криминала и корупције, те политичка стабилност услови су за останак радника и младих у Републици Српској.

То је истакнуто на конференцији у Бањалуци коју је, поводом 27 година рада, организовао Савез синдиката Републике Српске.

Председница Савеза синдиката Ранка Мишић нагласила је да је одлазак људи велики проблем. - Основни разлог зашто људи напуштају ове просторе су ниске плате, јер две трећине радника нема плату која је на нивоу просечне. Постоји реалан простор за њихово повећање, а пример јесте раст добити у привреди за 11,7 одсто, а плате нису расле ни три одсто - рекла је Мишићева. Председник Уније удружења послодаваца РС Драгутин Шкробић сматра да плате морају бити реалне и да њих не регулишу колективни уговори.

- За напредак у привреди потребна је политичка стабилност. Живимо у БиХ која је полупротекторат и у којој власт није формирана 10 месеци након избора, што негативно утиче на привреду. Важно је да раст плата буде реалан, а за привреднике је значајно и да буду смањени порези и доприноси - рекао је Ђурић.

С друге стране, председник Привредне коморе РС Борко Ђурић каже да висина плата није искључиви узрок одласка младих, нити се њиховим повећањем овај проблем може решити.

- Потребно је стварати реалне услове за повећање плата. Нажалост, имамо изражен пад привредне активности у овој години у поређењу са претходном, што захтева одређене мере.

Свима нам је циљ да имамо задовољног и доброг радника - казао је Ђурић.

ПРОСЕК ДОСТИГАО ФБиХ Министар рада и борачко-инвалидске заштите РС Душко Милуновић каже да Влада предузима мере за повећање плата и заустављање одласка младих, напомињући да је просечна плата у Српској први пут на нивоу оне из Федерације БиХ и износи 910 КМ. - Чинимо све да зауставимо одлазак младих. Већ је на снагу ступио сет закона, а у припреми су закони о подстицајима и инспекцијама, као и законска решења у области рада и запошљавања - рекао је Милуновић.